

Ett år etter sammenslåing i Bergen:

Alt vel, men venter på økonomisk avklaring

Det er god stemning i Bergen. Medisinere og odontologer trives sammen. Det er bestemt at Den offentlige tannhelsetjenesten overtar klinikken, og snart starter oppføringen av nytt odontologibygg. Den eneste mørke skyen inneholder budsjettoverskridelser og pengemangel.

Det er gått ett år siden Medisinsk-odontologisk fakultet i Bergen så dagens lys. 2008 var et prøvår på mange vis. Og fakultetet har absolutt bestått prøven. Dekanus Per Omvik forteller at sammenslåingen mellom odontologi og medisin har gått glatt, og mener at det langt på vei skyldes den lange modningstiden forut for beslutningen, og gode forberedelser før gjennomføringen fant sted.

– Vi tok oss god tid og drøftet alle mulige varianter før vi bestemte oss

for løsninger. Tiden arbeidet for oss, og da sammenslåingen var et faktum, var vi modne for det. Det hele har hatt et naturlig forløp. De involverte kjente hverandre godt fra før, og ingen har følt behov for å skynde seg underveis. Jeg vil si at prosessen har vært en mønsterprosess fra A til Å, og drevet frem av behovet for forskningssamarbeid. Resultatet er at den modellen vi har fått, faller helt sammen med det moderne synet på kunnskapsoverføring, som igjen står i kontrast til tidligere tiders elfenbenstårn. Jeg opplever også at de aller fleste har fått det under huden at det er slik det bør være. Det var en del motstand mot sammenslåing tidlig i prosessen, særlig på odontologisk side. Men den er ikke lenger synlig, og heller ikke særlig til stede, tror jeg.

– Har det ikke dukket opp noen

overraskelser eller uventete problemer underveis?

– Jo. På økonomisiden har det dukket opp overraskelser. Og det er avdekket det jeg vil kalle kulturforskjeller. Den økonomiske situasjonen på odontologi er absolutt spent. Det gjelder for øvrig ikke bare her, men ved alle de tre odontologiske lærestedene. Her i Bergen er universitetsledelsen klar over problemene, og vil se på det når regnskapet for 2008 foreligger i sin helhet. På fakultetsnivå ser vi det som et felles anliggende, men ikke ene og alene vårt ansvar, og vi er spente på hvordan det går. Vi har forventninger om at vi ikke skal behøve å bli påført et kjempeunderskudd.

– Et annet problem man ser i alle odontologiske miljøer, er rekrutteringen av ansatte til vitenskapelige stillinger. Til det vil jeg si at et nytt bygg, som jeg er svært glad for at vi får nå, vil kunne tiltrekke seg de som vil satse på akademisk odontologi. Med det vil jeg gjerne ønske inspirerende unge mennesker velkommen til Bergen.

Uavklart, men produksjonen er den samme

Instituttleder ved Institutt for klinisk odontologi, Inge Fristad, uttrykte bekymring allerede ved starten av 2008, da han så budsjettallene for instituttet. Nå håper han på budsjettavklaring så snart som mulig, slik at han vet hvilket aktivitetsnivå det skal legges opp til fremover. Han bekrefter at han opplever å få støtte fra fakultetet.

– Jeg har bare positive erfaringer med å være en del av et stort felles fakultet. Vi har fått et større miljø og flere muligheter på alle måter. Jeg opplever også støtte i økonomisaken, og at det nye fakultetet har talt instituttets sak i så måte. Men det er klart at det er ubehagelig å drive på overskridelsesfullmakt, så jeg håper på en avklaring så snart som mulig. Vi er

Dekanus Per Omvik ved Det medisinske fakultetet i Bergen mener sammenslåingen av de to fakultetene har vært vellykket fra A til Å.

innstilt på å bidra til å oppnå de nasjonale målsettingene i St. melding nr. 35, men miljøet er lite og sårbart og behov for omprioriteringer kan fort bli en realitet. I mellomtiden holder vi oppe produksjonen, og er fullt belagt med både studenter og stipendiater, og alle administrative stillinger besatt. Alle styringsorganene på instituttet er også på plass.

– Alt går stort sett på skinner, til tross for mørke økonomiske skyer. Ved siden av å få orden på det, venter vi også på en avklaring med hensyn til plasseringen av et kompetansesenter for vestlandet. Jeg kan ikke se noen annen naturlig plassering enn at dette bør samlokaliseres med spesialistklinikken ved Odontologisk klinikk i Bergen. Når det er avklart, vil mye falle på plass. En hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom instituttet og kompetansesenteret vil også kunne avhjelpe den økonomiske situasjonen. Når det etter hvert går seg til her, ser vi bedre hvor og hvordan det er mest hensiktsmessig at vi samarbeider. Dette er også noe vi er i ferd med å avklare i forhold til klinikken, forteller Fristad.

Klinikkens fremtid avklart

Ved Odontologisk klinikk er sakene mer avklart. Regnskapet for 2008 viser også at driften har gått i null. Klinikken ble skilt ut som egen enhet 1. januar i fjor, og nå er det fattet vedtak både i fylkesutvalget og i universitetsstyret om at Den offentlige tannhelsetjenesten overtar som eier. Det skal skje fra sommeren 2010.

– Forhandlingene om hvordan alt skal gjøres i praksis starter nå, forteller avdelingsdirektør ved Odontologisk klinikk, Hildur Søhoel.

– Tidspunktet for overtakelse, sommeren 2010, er valgt fordi sommeren er en stille periode uten studenter. 2010 vil også være et år uten for mye annen uro. Det er to og et halvt år siden utskillelsen som egen enhet, og fortsatt et par år til innflytting i nytt hus. Det er for lenge å vente til 2012 og innflytting i nytt hus, før Tannhelsetjenesten overtar. Dessuten kan det være greit at ikke alt skjer samtidig.

– Hva blir annerledes når Den

Slik ser modellen ut for det nye odontologibygget som skal stå ferdig i 2012.

offentlige tannhelsetjenesten overtar som eier?

– Vi vet ikke helt hvordan alt blir. Fylkeskommunen har sikkert noen forventninger som vi ikke har hørt om ennå, og vi gleder oss til å få innspill utenfra, med ting vi ikke har tenkt på før. Men for studentene vil det ikke bli noen stor eller vesentlig forskjell med ny eier. Annet enn at de vil få mer innsikt i reell klinikkdrift, og sannsynligvis bedre tilgang på alle typer pasienter. Det er et stort pluss. Jeg tenker da spesielt på protetikk, der vi for tiden strever med at vi ikke har god nok tilgang på pasienter. De pasientene som kommer til klinikken med problematik som vi der og da ikke trenger i undervisningen, vil få hjelp av tannlegene som er ansatt der. Det ser jeg som et annet klart pluss ved den nye ordningen, som er en mellomting mellom den løsningen de har i Tromsø og den man har i Oslo. Det er Den offentlige tannhelsetjenesten som eier klinikken der studentundervisningen foregår. Samtidig vil studentundervisningen fortsatt foregå sentralt, i likhet med i Oslo, og ikke ved satelittklinikker som i Tromsømodellen.

Søhoel forteller at det har vært et travelt år på klinikken, preget av mye vilje og stor innsats. Alle bidrar til felles beste, og det er en positiv atmo-

sfære hele veien. Noen stillinger er fortsatt ubesatt, men det er gode søkere til de avdelingstannlegestillingene dette gjelder, forteller Søhoel.

– Samtidig med at vi definerer og avklarer internt, er vi også i ferd med å avklare relasjonen til instituttet på nytt, og avtale representasjon i hverandres organer. Etter et år ser vi tydelig at vi må ha felles arenaer. Det har vært viktig i den nye organiseringen.

Nytt hus i 2012

I disse dager er også alle som skal inn i nytt hus engasjert i å planlegge og utrede hva de trenger, rom for rom, for ikke å si stikkontakt for stikkontakt. Byggestart er satt til januar 2010. Ferdigstillelse er 2. kvartal 2012, og ved semesterstart etter sommeren samme år, skal bygget tas i bruk.

– Det er veldig hektisk for tiden, når vi nå reviderer forprosjektet og vurderer rom for rom i et nært samarbeid mellom instituttet og klinikken. Alle miljøene er med på det som skjer gjennom hele prosessen, for å kvalitetssikre hver minste detalj. Vi skal ha alle planløsningene klare innen utgangen av mars, forteller leder av brukerutvalget, visedekan ved Det medisinske-odontologiske fakultet, Magne Raadal. Han forteller også at huset i utgangspunktet er for lite, allerede før det er bygget,

og at man derfor er ekstra nøye med å få maksimalt ut av kvadratmeterne. Dette er både instituttet og klinikken sterkt engasjert i for tiden.

– I mai river de det gamle PKI-bygget, for å frigjøre plass for nybygget, på tomten der selveste Harald Hårfagre bodde i hine hårde dager. Rivingen er forresten et kapittel for seg, for det gamle bygget må plukkes forsiktig fra hverandre, siden det inneholder store mengder PCB og asbest.

Raadal forteller også om en vellykket sammenslåing til ett felles fakultet.

– Det har skjedd store organisatoriske endringer både på medisin og på odontologi, og prosessen har vært svært nyttig for alle parter. Nå har vi fått på plass en veldig god organisasjon, under ledelse av fakultetsdirektør Nina Mevold. Kommunikasjonskanalene, det viktigste av alt når det gjelder samarbeid, er blitt mye bedre nå når vi er samlet i ett fakultet. Jeg er fortsatt overbevist om at vi har gjort det riktige. Den største bekymringen vi har

Interiørtegning fra odontologibygg som skal oppføres av Statsbygg i Årstadveien i Bergen. Arkitekt: Kristin Jarmund arkitekter AS.

i dag, er økonomien for utdanningen av tannleger. Dette gjelder ikke bare Bergen, men er et felles problem for alle tre lærestedene som må løses på nasjonal basis.

For Bergens vedkommende må dette ivaretas i forbindelse med utskillingen av klinikken til Den offentlige tannhelsetjenesten og etableringen av det regionale kompetansesenteret for vestlandet, som er planlagt samlokalisert med Institutt for klinisk odontologi i det nye odontologibygg. Kompetansesenteret har behov for vitenskapelig personell med dobbelkompetanse, og ved samlokalisering må vi kunne bygge instituttet litt ned ved å dra veksler på samarbeid mellom vitenskapelig ansatte på instituttet og kompetansesenteret, sier Raadal bestemt.

Når Magne Raadal går av som visedekan til sommeren, er det ikke sikkert at han vil bli erstattet av en odontolog. Ved vårens valg stiller de eventuelle kandidatene fra odontologi opp i konkurransen med kandidater fra de øvrige medisinske instituttene til posisjonene som dekan, prodekan og visedekan.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi